ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 14.2.2000

Αριθ. Πρωτ. 460/ΕΜΙ

Π Ρ Ο Σ

Τους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας

ΘΕΜΑ: Παράσταση εκπροσώπων ξένων Αρχών σε ανακριτικές πράξεις. Ταχύτητα στην παροχή δικαστικής συνδρομής.

1. Όπως είναι γνωστό, με το άρθρο 5 της Συμφωνίας προσχώρησης της χώρας μας στη Συνθήκη Σένγκεν, που υπογράφηκε στη Μαδρίτη, στις 6-11-1992, αίρεται η επιφύλαξη που είχε διατυπωθεί από τη χώρα μας και όριζε ότι αντί του άρθρου 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων, εφαρμογή έχει το άρθρο 97 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Έτσι, μετά την ισχύ του Νόμου 2514/97 με τον οποίο κυρώθηκε η Συμφωνία και η σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας SCHENGEN, έχει πλέον πλήρη (χωρίς επιφύλαξη) εφαρμογή το άρθρο 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, σύμφωνα με το οποίο: «Αν το αιτούν Μέρος ζητήσει τούτο ρητώς, το προς ό η αίτησις Μέρος θέλει γνωρίσει αυτώ τον χρόνον και τον τόπον εκτελέσεως της δικαστικής παραγγελίας. Αι ενδιαφερόμεναι Αρχαί και οι διάδικοι δύνανται να

παραστώσιν είς την εκτέλεσιν, εφ' όσον το προς ό η αίτησις Μέρος συναινεί προς τούτο».

Η διάταξη αυτή είναι νεότερη από τη διάταξη του άρθρ. 97 Κ.Π.Δ. (η Ευρωπαϊκή Σύμβαση κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου το 1961) και επομένως υπερισχύει αυτής. Εξάλλου το κείμενο της συνθήκης SCHENGEN έχει την αυξημένη ισχύ που προβλέπεται από το άρθρ.28 παρ. 1 του Συντάγματος.

Έτσι λοιπόν και σ' αντίθεση με όσα προβλέπονται στο άρθρο 97 Κ.Π.Δ, γίνεται δεκτό ότι είναι δυνατή η παράσταση εκπροσώπων ξένων Αρχών και διαδίκων σε όλες τις ανακριτικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της εξέτασης μαρτύρων και κατηγορουμένων, όταν οι ανακριτικές αυτές πράξεις διενεργούνται στα πλαίσια ικανοποίησης αιτήματος δικαστικής συνδρομής.

Αρμόδιος για την παροχή ή μη της αναγκαίας προς τούτο συναίνεσης είναι σύμφωνα με τα άρθρ. 35,457 και 458 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ο Εισαγγελέας Εφετών.

Εφ' όσον, λοιπόν, υπάρχει αίτημα για παράσταση εκπροσώπων, θα πρέπει στην κατ' άρθρ. 458 Κ.Π.Δ παραγγελία σας για εκτέλεση ανακριτικών πράξεων, να δηλώνεται εάν υπάρχει ή όχι η συναίνεσή σας προς τούτο.

Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω ισχύουν μόνο μεταξύ των χωρών που εφαρμόζουν την Συνθήκη SCHENGEN και αυτές είναι, επί του παρόντος, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην των α) Ηνωμένου Βασιλείου, β) Δανίας και γ) Ιρλανδίας, οι οποίες δεν εφαρμόζουν τη Συνθήκη SCHENGEN.

2. Τέλος θέλουμε να επισημάνουμε την ιδιαίτερη σημασία που έχει η ταχύτητα στην ικανοποίηση των αιτημάτων δικαστικής συνδρομής.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η παροχή δικαστικής συνδρομής ζητείται είτε στα πλαίσια της Συνθήκης Σένγκεν, είτε της Συνθήκης του Στρασβούργου του 1990, είτε της Συνθήκης της Βιέννης, που όλες έχουν κοινό στόχο την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.

Για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού, η ταχύτητα στην παροχή της δικαστικής συνδρομής είναι απολύτως αναγκαίος όρος και αυτό δεν χρειάζεται να εξηγηθεί ειδικότερα.

Δεν παραλείπουμε να υπενθυμίσουμε ότι στη σχετική έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της χώρας μας, στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ζήτημα αυτό επισημάνθηκε ιδιαίτερα και εκφράστηκαν προβληματισμοί σχετικά με το αν η χώρα μας θα μπορέσει, με τις υφιστάμενες διαδικασίες και την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή, να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις της και να παρέχει δικαστική συνδρομή ταχεία και αποτελεσματική.

Παρακαλούμε, λοιπόν, να λάβετε τα αναγκαία, κατά την κρίση σας, μέτρα για τη βελτίωση και αποτελεσματικότερη λειτουργία του όλου συστήματος παροχής δικαστικής συνδρομής και ειδικώς για την ταχεία ικανοποίηση των σχετικών αιτημάτων, κάτι που θα συντείνει σημαντικά στη βελτίωση της εικόνας της χώρας μας στο συγκεκριμένο τομέα.

Ο Εισαγγελεύς του Αρείου Πάγου

Παναγιώτης Δημόπουλος